

PEVSKI ZBOR »SMETANA« IZ PLZŇA



1900: Paris — Bruselj
1902: Ljubljana — Zagreb
1903: Krakov — Zakopane
1905: Verviers — Spaa
1910: Bruselj

1914: Švica
1920: Jugoslavija
1923: Francija — Holandska
1927: Romunska
1936: Jugoslavija



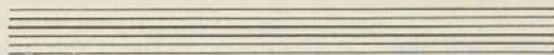
LJUBLJANA, V SREDO 22. APRILA 1936

KRANJ, V ČETRTEK 23. APRILA 1936

MARIBOR, V PETEK 24. APRILA 1936

koncert
moškega zbora
„Smetana“ iz Plzna

POD PROTEKTORATOM OPOLNOMOČENEGA
MINISTRA IN ČEŠKOSLOVAŠKEGA POSLANIKA
DR. V. GIRSE, JUŽNOSLOVENSKEGA
PEVAČKEGA SAVEZA IN SAVEZA JUGO-
SLOVENSkih-ČEŠKOSLOVAŠKIH LIG,
DR. J. ADLEŠIČA, PREDSEDNIKA MESTNE OBČINE
LJUBLJANSKE, IN JUGOSLOVANSKO-ČEŠKOSLO-
VAŠKE LIGE V LJUBLJANI



SPORED:

Dirigent: prof. Bogdan Gselhofer

- I. *Fibich*: Tichá noc
Dvořák: Milenka travička
Smetana: Rolnická
Prelovec: Škerjančku
Novák: Dvanajst belih sokolov
Foerster: Orač
Polní cestou
Hymnus
- II. *Gselhofer*: Mý zlatý rodiče
Spilka: Koupím já si
Vojenská
Palla: Češki plesi II.
Jindřich: Klenči
Malát: Holka modrooká





BOHDAN GSELHOFER

dirigent pevskega društva »Smetana« v Plznju, rojen 1. 1892. v Pragi, je končal mojstrsko orglarsko in glasovirsko šolo na glasbenem konzervatoriju v Pragi. Kot profesor glasovirja je deloval v Groszni pri Vladikavkazu, od 1. 1924. deluje na mestni glasbeni šoli v Plznju. Je član komisije za državne izpite iz glasovirja, glasbeni komponist in spada med najboljše glasovirske virtuoze in dirigente.

Tichá noc.

G. Pfleger.

Zdeněk Fibich:

Tichá noc se v údol sklání,
modré nebe hvězd:
ruch se ztrácí v umírání,
vánek šepce tajnou zvěst.

A ta hvězda lásky plane,
jakby touhou zmírala,
nebe rozkvašené,
zem v svou náruč jímala.

Já tou tichou nocí kráčím,
vidím všady sladký mír,
a své líce slzou smáčím,
v srdci bouří tužeb vír.

Lirična razpoloženost tihe noči. Pesnik posluša tajne glasove — videč pred seboj široko obzorje, kjer se združuje nebo z zemljo. Tišina in mir izsilujeta solze in v srcu vrtinec burnih želj.

A. Dvořák:

Milenka travička.

Ty Milotské zvony pěkně vyzvňávají,
lidé povídají: co to znamenají?
Jedni povídají: pútníkové idú
druzí povídají: pochovávat budú!

Pochovávat budú jednež vdovy syna,
co ho otráвила galáněčka milá.
Nešťasná galánko jak na pohřeb půjdeš,
nešťasná galánko, jak naříkat budeš!

Enaka in menda pri vseh narodih v različnih parafrazah ponavljana balada. Slavnostno zvonijo zvonovi k pogrebu vdovinega sina, katerega je zastupila njegova goljufiva ljubica. Kako boš šla ti nesrečna zapeljivka na pogreb, kako boš žalovala?

B. Smetana:

Rolnická.

Země ta tichá předtuchou vzdychá
an ji ochvívá veselý ruch.
Pro dárek boží brázdy se množí
půdu rozrývá železný pluh.
Kdo oře půdu, zda-li ho znáš?
To dbalý rolník, to přítel náš!
Dozrály klasy, kosa se hlásí
i srp se snaží závodit s ní.
Velká to dílna, hle ruka pilná
váže a sváží výtěžek žní.
Kdo v potu klidí, či je to tvář?
To pilný rolník náš, náš hospodář!
Ráznými tepy padají cepy
na těžké snopy, milý to chvat,
zručně se mihá dubová šviha

a její stopy na mlatě znát.
Nuž, kdo to mlátí, zda-li ho znáš?
To činný rolník, to přítel náš!
Oře a seje, mlátí a věje.
strádá jak třeba vesel a zdrav.
Zrněčka čistá v zásoby chystá.
aby měl chleba všeliký stav.
K čemu otázka, zda-li ho znáš?
To statný rolník, živitel náš!
Pán na svém poli, dědičnou roli
zdělává zdatně národní duch.
Rolník i v strasti k praporu vlasti
hlásí se statně, jak velí Bůh.
To český rolník, to rodák náš!
Kdo je ten rolník, zda-li ho znáš?

B. Smetana:

Kmečka.

Mogočna oda na kmetovo delo.

Zemlja polna slutnje velikega dogodka je zorana. Dozorelo klasje je požeto, zvezano in odpeljano v kozolce. Marljivi kmet mlati žito in veselo padajo cepci na težke snope. Osnažil je žito in pripravlja ljudem kruha. In kot ponosen gospodar na svojem polju ne zapusti niti domovnine zastave in junaško na njo prisega, kakor to zapoveduje Bog. To je češki kmet!

Zorko Prelovec:

Škrjančku.

Kam škrjanček moj hitiš?
Preko pisanih dobrav,
preko logov zelenečih
nesi ljubici pozdrav.

Tam med nageljni na oknu
glasno pesmico zapoj,
da pomlad na dušo trka,
da bo sladka noč nocoj.

Pa te bom v naročju zibal,
tihe sanje šepetal,
mehke kite ti poljubljal,
svoje vroče srce dal.

Tiha žalost utonila,
v mojih mladih bo očeh,
pa se bova spet ljubila,
kot v nekdanjih srečnih dneh.

(Ivo Peruzzi)

V. Novák:

Dvanáct bílých sokolů.

(Dle !. Sotta.)

Hoří oheň na Králově Holi,
kolem něho dvanáct bílých sokolů,
košilky zelené, kloboučky peřené,
prostřed kapitán, péřečko bělavé,
červený dolomán.

Jak Janošík pískne,
dvanáct pušek blýskne,
tisíc chlapců výskne,
valašky ej zazvoní
z Pováží a Pohroní

Na Tatrách je ticho, dvě stě let již tomu,
žalovala by si Slovač, nemá komu.

Zahučaly hory:

Boly, časy boly,
nehorí už vatra
na Kralovej Holi!

V slováckém srdci však ten oheň neuhas,
vyšlehně znova zas, jenom až přijde čas,
péro se zabělá na hronském pohoří
dvanácti sokolů bílých
v dvanácti stolicích jasný den zahoří.

Bitou tvář vzepneme,
od země dupneme,
chlapečům hoi, valaška nad hlavami blýskne,
že to až v Budíně srdce pánům stiskne.
Těste se k Pešti a Kriváni,
kdo že nám pod sluncem volně žít zabráni?

Hajduk Janošik s svojimi 12 gorskimi fanti — belimi sokoli — je vodil davno pred 200 leti v Tatrah svojo borbo proti gospodi. Utihnile so puške in samokresi, ni pa v slovaških srcih ugasnil ogenj svobode. Pride čas, ko bo zbeleženo pero 12 sokolov, samokres se bo zabliškal in fantje bodo divje zakričali — daleč se bo slišal njihov glas: Kdo nam more prepovedati, da živimo svobodno pod solncem?

Oráčova píseň.

(K. Dostál-Lutinov)

Orám, orám, orám, od západu k zorám,	Zní seju svaté, klidím trní klaté,
orám, orám, orám, v srdci dolům horám.	posmíváný, štváný, štváný,
Od zor do západů orám do úpadu,	dva tisíce roků pořád slzy v oku
nohy rozedrány, ruce rudé rány,	orám, orám, orám...
tváří naléhaje, krví zalévaje.	

J. B. Foerster:

Polní cestou.

Polní cestou, bez přikrovu,	S štěpů, jež kol zrály,
nesli jsme ji ku hřbitovu.	květy v tvář jí napadaly.
Vůkol mladé žitko vlálo,	Na barvínku kolem čela
skřivan zpíval, slunce plálo	zabzučela bludná včela.
na ty role otevřené,	My ji nesli, druží pěli,
na ty oči uzamčené.	od hřbitova zvony zněly.

V najlepšem poletju nesejo mlado deklico na pokopališče, odkoder jim zvonijo nasproti pogrebni zvonovi.

J. B. Foerster:

Hymnus.

(J. V. Sládek.)

Pod křídla Tvoje v úzkostech a strasti
se utíkáme, velký Bože náš!
Ty, který slabé třímáš nad propastí
a voje zlých potíráš ruky vzmachem,
že schnou a zpupný prach se mísí s prachem;
Ty Bože našich otců, buď nám stráž!
Pod štítem Tvým, jak v tvrzi na Sionu
je bezpečěn Tvůj utýraný lid,
a výsměch nepřátel a útisk Faraonů
mu jest jen jako meč z věčného listí,
jenž zlomen v půl jásotu vlnobití,
jenž jednou byl a nemůž více být!

Ty, Bože našich otců, budiž s námi!
Dej štěstí svit jak rozdával jsi strast,
chléb hořkosti, jež jíme se slzami.
Bud' zaň Ti dík, však pomni lidu svého,
přej krůpěj lahody u krbu zbořeného.
Vrat' sobě chrám a svému lidu vlast!

Kakor prerok starega zakona, beži pesnik pod Gospodovo okrilje v strahu in težavah. Spominja se sladkosti in trpljenja, katere je dal Gospod spoznati izvoljenemu narodu in ga prosi: Vrne sebi hram in svojemu ljudstvu domovino.

Tri vojaške pesmi, ki popisujejo v narodnem duhu razpoloženje potrjenih mladeničev.

B. Gselhofer:

Mý zlatý rodiče.

Mý zlatý rodiče,
jak jste vy mě těžce vychovali.
A teď když mám dělat,
mám se odměňovat,
přišlo na mě, musím pryč maširovat.

Má zlatá matičko,
mě bolí srdéčko tuze pro Vás.
Že teď když...

Loučím se, už je čas,
trubači troubí marš,
tamboři bubnujou zhurta na nás.
A teď když...

Prva pesem je poslavljanje potrjenega od staršev. Komaj je bil vzgojen, je že tu trenutek, ko mora zapustiti starše in seveda s težkim srcem nastopiti pohod v vojno ob veselem zvoku trobent in bobnov.

F. Spilka:

Koupím já si.

Koupím já si koně vraný,
až na tu vojnu půjdu,
a na tebe moje milá,
na tebe zapomenu.

Na koníčka vyskočím si,
šavlička zatřpytí se,
a mej ze všech nejmilejší
bolestí puká srdce.

Tajná láska ta mě trápí,
ach, ta mě vyspat nedá,
protože já říci nesmím,
že jsem tvoje milá.

Druga je slovo od ljubice. Vranec in svetla sablja stopita na mesto trajne ljubezni. Dekletu poka srce, ker ne sme reči svojemu fantu, da je njegova ljubica.

Fr. Spilka:

Vojenská.

Já jsem ještě neslyšel,
že u Prahy verbují,
na dva bubny bubnujou,
že mě tam taky vezmou.

Když bubnujou, budou brát,
půjdeme se taky dát;
dám já se mezi vojáky,
mají bílé pěkné kabáty,
nebudeš mě více znát.

Pudu rovně do Prahy,
nebude o mně zprávy,
teprv, holka vzpomeneš,
až mě tu mít nebudeš
na naše milování.

Při Prazi bobnata dva bobna — vojake jemljeta. Fant stopí med voja-
ke z belimi suknjami in o njem ne bo več vesti. Šele sedaj, ko ljubica
izgubi svojo ljubezen, se bo spomnila krasne ljubezni — bobni pa utihnejo.

Hynek Palla:

České tance. II. řada.

1. Cibulíčka.

Hop hej! cibuláři jedou,
hop hej! cibulíčku vezou,
cibulíčka hladká,
má panenka sladká.
Hop hej! cibuláři jedou,
Cibuláři jedou.
cibulíčku vezou,
budou ji prodávat
po troničku.

2. Kominíček.

Kominíčku můj,
jen mě v slibu stůj.
Vždycky jsem to slýchávala
že ta láska není stálá.
Kominíčku můj,
jen mě v slibu stůj.
Reči sem, reči tam,
já tě holka nenechám.
Ať si lidé povídají,
vždycky pravdu nemívají.
Reči sem, reči tam,
já tě holka nenechám.

3. Menuet.

Čtyři koně jdou
tamhle za vodou

pro mou nejmilejší,
čtyři koně jdou
pro mou milou.

4. Vrták.

Hop, hop, holka svlíkej kabát
dáme sobě vrták zahrát!
Holka kabát nesvlíkala
přece vrták tancovala.

5. Kaplan.

Nevybírej nepřebírej,
abys nepřebírala,
abys potom nedostala,
co by si nerada.
Hrabě pro tě nepřijede,
ani pán od stavu,
nemysli si tak vysoko,
tu ti dávám radu.

6. Obkročák.

Za tou naší stodoličkou
moc ječmena,
uvázala žena muže
na řemena.
Ouvej, ženo! pusť mě z něho,
nebudu ti už nadávat
psí plemeno.

H. Palla:

České tance. II. řada.

Na melodije narodnih in populariziranih pesmi je zložil plzenjski komponist to vrsto čeških plesov: Čebulček, Dimnikarček, Menuet, Vrták, Kaplan in Obročák. To so pesemske perle, katere so v Parizu in Bruslju odprle l. 1900. češki pesmi pot v mednarodni svet. Zmagujejo doma in v tujini, pojejo jih vedno in jih radi sprejemajo.

1. Čebularji gredo na trg in prodajajo sladko čebulo po vinarju za glavico.
2. Dimnikarček, ostani mi zvest in ne izdaj moje ljubezni! — Ne veruj, kar ti ljudje pripovedujejo, jaz te ne zapustim nikdar.
3. Štirje konji gredo po mojo najmilejšo, tralala!
4. Hop, moja deklica! Zagosti si damo, pa jo zavrtimo.
5. Ne izbiraj si in ne leti previsoko, sicer se bo tvoje srce goljufalo!
6. Za našim skednjem raste ječmen oj, tam je privezala žena moža na jermen. »Oj, jo, žena, žena, pusti me z jermen, oj, oj!«

J. Jindřich:

Já nemám v tom Klenčí.

Já nemám v tom Klenčí žádný potěšení,
já nemám v tom Klenčí žádnou radost.
Já puru do sjeta, kde růže rozkjetá.
ha tam si namluvím divčátek dost!

V Klenču ni nobenega veselja in radosti. V svetu se najde dosti deklet za ljubezen.

J. Malát:

Holka modrooká.

Holka modrooká nesedávej u potoka!
V potoce se voda točí, podemele tvoje oči.

Modrooka deklica ne sedi pri potoku. V potoku se voda vrti, podmelje tvoje oči.

